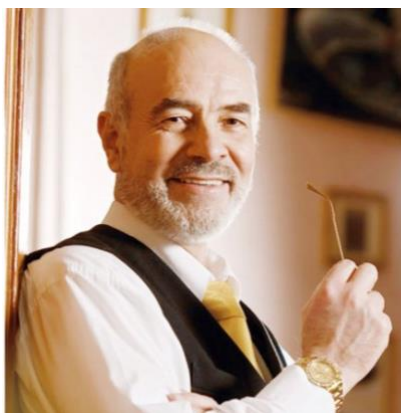

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
al Republicii Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii
„Ion Creangă”

SCRIITORII MOLDOVEI – COPILOR

IURIE COLESNIC

Chișinău 2020

„Iurie Colesnic este un valorificator
al trecutului misterios...”
(Nicolae Dabija)

Iurie Colesnic – scriitor, istoric literar, editor, s-a născut la 12 august 1955 în s. Dereneu, Călărași, într-o familie de învățători. Studiile medii le face în satul natal (1962-1972).

Din 1973 până în 1978 este student la Institutul Politehnic din Chișinău, Facultatea de Mecanică. Activitatea profesională o începe în 1972 ca învățător de cultură fizică în s. Buda, Călărași.

După absolvirea Institutului Politehnic, a activat în mai multe funcții: referent la Societatea „Știința” din Chișinău (1979-1980), profesor de tehnologie specială la Școala profesională nr. 10 din Chișinău (1980-1983), corector și redactor tehnic la revista „Scânteia leninistă” (1985-1986), redactor-șef și director artistic la „AnimaFilm” (1986-1991), director al Centrului de Muzeografie „M. Kogălniceanu” (1991-1995), director al Editurii „Universitas” (1991-1993), al Editurii Enciclopedice „Gh. Asachi” (1993-1995), al Editurii „Museum” (din 1995).

Din 1996 este director al Casei Cărții „Mitropolit Petru Movilă”. În 1999 devine vicepreședinte, iar în 2002 – președinte al Asociației Obștești „Strategia Civică”. În 2009 a fost ales deputat al Parlamentului Republicii Moldova.

Debutul literar are loc în 1977 în revista „Nistru”. Debutul editorial se produce în 1980, când apare culegerea de versuri pentru copii *Puiul îndrăzneț*.

Ulterior, publică volumele *Arta memoriei* (1987), *Doina dorurilor noastre* (1990), *Arheologii interioare* (1991), *Spirala lui Arhimede* (1994), *Mi-dor să vă spun* (2005) și cărțile pentru copii *Puiul îndrăzneț* (1980), *Țara cu luceferi* (1986), *Învăț să zbor* (1992), *Necazul ariciului* (1996), *Ce visează leul* (2004) ș.a.

Vocația sa de istoric s-a manifestat plenar în cărțile *Scurtă istorie a cărții românești* (1994, coautor), *Basarabia necunoscută* (1993-2019), *Basarabeni în lume* (2002), *Generația Unirii* (2004), *Profetul nemuririi noastre. Constantin Stere* (2005), *Pantelimon Halippa – Apostolul Unirii* (2006), *Note din Arca lui Noe* (2006), *Un dosar uitat al istoriei* (2008), *O călăuză veșnică a țărânimii* (2009), *Chișinăul din amintire* (2011), *Nebănuțitul Chișinău* (2016), *În lumea asta sunt femei...* (2016) ș.a.

A elaborat edițiile enciclopedice *Chișinău* (1997), *Sfatul Țării* (1998), *Patrimoniul Cultural al Republicii Moldova* (1999), *Femei din Moldova* (2000), *Generația Unirii* (2004), *Dicționarul scriitorilor români din Basarabia (1812-2006)* (în colaborare, 2007), *Colegiul Republican de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”* (2008) ș.a.

Este autor al scenariilor de film: *Binecuvântarea* (1989), *Stropul de ceară* (1990), *Buburuza* (1991), *Harap Alb* (1991), *Filozoful din Cubolta* (1997), *Copiii GULAG-ului* (2010) ș. a.

Pentru munca depusă s-a învrednicit de numeroase premii: Premiul „Mihai Eminescu” al Societății Republicane a Bibliofililor (1990, pentru cartea de eseuri *Doina dorurilor noastre*), Premiul Asociației Bibliofililor din Moldova (1994, pentru *Bibliografia Gheorghe Bezevconi*), Premiul Salonului Național de Carte de la Iași (1997, pentru *Enciclopedia Chișinău*), Premiul Ministerului Culturii în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii (1998, pentru *Enciclopedia Sfatul Țării*), Premiul special la Salonul Internațional de Carte de la Chișinău (2003, pentru valorificarea operei politice a lui Constantin Stere), Premiul Uniunii Scriitorilor din RM (2005, pentru *Generația Unirii*).

Volumele I-VI ale *Basarabiei necunoscute* au fost menționate la momentul apariției cu premiile Uniunii Scriitorilor din Moldova, iar volumele IV și VI s-au învrednicit și de Premiul „Cartea anului” la Salonul Internațional de Carte de la Chișinău (2002, 2006).

Este membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1988), Membru corespondent al Academiei Internaționale de Cadre din Kiev (2000), Doctor Honoris Causa al Universității Umanistice din Chișinău (2000).

A fost inclus în ediția WHO IS WHO (1998, California, SUA) și WHO IS WHO (Cambridge, Marea Britanie). În 1999 a fost propus Membru de Onoare al Asociației „Pionieri ai culturii europene” (Italia).

Este decorat cu medalia „Sfântul Daniil” (2001) și „Dimitrie Cantemir” (2010). Deține titlul Maestru al Literaturii (2010).

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Basarabia necunoscută: (personalități basarabene): [în vol.] / Iurie Colesnic. – Ch.: Cartier, 2019.

Chișinăul nostru necunoscut / Iurie Colesnic. – Ch.: Cartier, 2015. – 632 p.

Doina dorurilor noastre: itinerar memorial-liric: [eseuri despre Alexei Mateevici] / Iurie Colesnic. – Ed. a 2-a. – Ch.: Museum, 2007. – 336 p. – (Testament).

Enigma Petre Draganov / Iurie Colesnic; conc. graf.: A. Gamaș. – Ch.: Ulysse, 2006. – 84 p. – (Pantheon).

În lumea asta sunt femei... / Iurie Colesnic. – Ch.: Cartier, 2016. – 576 p.

Generația Unirii / Iurie Colesnic. – Ch.: Museum, 2004. – 543 p.

Mi-i dor să vă spun / Iurie Colesnic; conc. graf.: A. Gamaș. – Ch.: Museum, 2005. – 232 p.

Nebănuitul Chișinău = Nevedomyj Kisinev = Chisinau inattendu / Iurie Colesnic; trad. în lb. rusă: M. Metleava; trad. în lb. franceză: S. Modreanu. – Iași: Junimea, 2016. – 148 p.

Note din Arca lui Noe / Iurie Colesnic; cop.: A. Gamaș. – Ch.: Ulysse, 2006. – 64 p.

Timp și istorie: autori de la „Viața Basarabiei” / Iurie Colesnic; pref.: Lidia Kulikovski. – Ch.: Grafema Libris, 2011. – 439 p.

Referințe critice

Cu drag de Basarabia. Iurie Colesnic: biobibliografie / Bibl. Mun. „B. P. Hasdeu”; alcăt.: Lidia Kulikovski, Nadejda Cecoi. – Ch.: Museum, 2015. – 269 p.

Iurie Colesnic: biobibliografie / Bibl. Mun. „B. P. Hasdeu”; alcăt.: Lidia Kulikovski. – Ch.: Museum, 2005. – 147 p.

Ciocanu, Ion. Un roman în interogatorii: [”Apostolul Unirii” de Iurie Colesnic] // Ciocanu, Ion. Salahorind...: Articole, cronici, portrete și medalioane literare / Ion Ciocanu. – Ch., 2008. – P. 199-201.

Odobescu, Irina. Valorificator al trecutului misterios / Irina Odobescu // Florile dalbe. – 2018. – 19 apr. – P. 2-3.

Răileanu, Vitalie. Prezența omului spiritual din „Mi-i dor să vă spun” de Iurie Colesnic // Răileanu, Vitalie. Totul la prezent: (recenzii și prezentări literare) / Vitalie Răileanu. – Ch., 2010. – P. 28-32.

Referințe

Ceea ce a reușit să-l impună și să-i aducă lui Iurie Colesnic o rentă serioasă ca literat e apetența sa pentru istoria literaturii...

Eugen Simion

Un spirit investigator fugos-expeditiv de cursă lungă, gustând plăcerea de a face grăbit opera de pionierat și operând preponderent cu fișe bibliografice amănunțite, sociografice.

Mihai Cimpoi

Poetul Iurie Colesnic are conștiința vrajei absolut necesare operei artistice, a aceluia inefabil fără de care poezia degradează în comunicare directă, abstractă și... prozaică. (...)

Bucură o tendință aproape constantă a autorului de a spune mult în cuvinte puține, astfel zis – de a exprima adevăruri adânci prin mijlocirea miniaturii poetice.

Ion Ciocanu

Această lucrare [*Basarabia necunoscută*], pe lângă faptul că acoperă un șir de lacune grave din istoria acestui petic de pământ situat între Prut și Nistru, are o importanță deosebită în educarea tinerii generații, care trebuie să cunoască adevărul – acest univers absolut al Libertății.

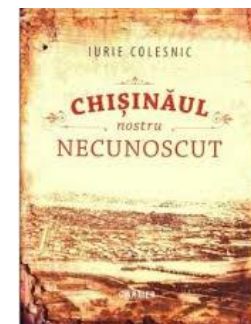
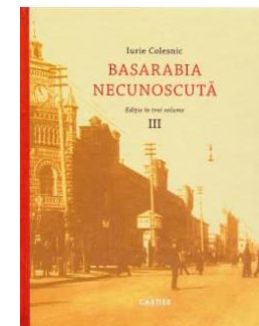
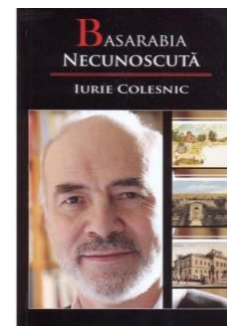
Constantin Rusnac

Prin *Basarabia necunoscută* Iurie Colesnic a întors acasă personalitățile și vremurile cuprinse în două lacrimi dintr-o iubire genială.

Haralambie Moraru

Fiind o personalitate de o cultură aparte, Iurie Colesnic își consacră întreaga activitate scrisului prin intermediul căruia contribuie enorm atât la dezvoltarea culturii naționale, cât și a întregii culturi din tot spațiul românesc. Operele scrise de Domnia Sa sunt memorii ale trecutului, dar și ale prezentului, dedicate în exclusivitate oamenilor iluștri din Basarabia.

Galina Martea

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Eugenia Bejan